

Rakel Serrano Millenniumeko ordezkariari elkarrizketa

1. Zergatik parte hartzen du Millennium Euskadiko sareak aberastasunaren bidezko banaketari buruzko behatoki batean?

Millennium proiektua "Think tank" global bat da, munduaren inguruan 60 nodo baino gehiago dituena. Proiektu horren Espainiako nodoa da 2010etik Prospektiker, eta milaka aditu konektatzen ditu hainbat esparru sozial, ekonomiko, politiko eta teknologikoren etorkizunari buruzko pentsamendu prospektiboa sortzeko, ikerketa globaleko proiektuen bidez eta, horrela, erabakiak hartzea hobetzen laguntzeko. Millennium proiektua 1996an eratu zen Nazio Batuen Unibertsitateak, NBEko hainbat agentziek finantzatutako urte anitzeko bideragarritasun-azterketa baten ondoren. Gaur egun, irabazi asmorik gabeko erakunde independentea da, gizateriaren etorkizuneko ongizatearen alde diharduena eta Pennsylvaniako Unibertsitateko Think Tanks onenen munduko rankingean dagoena.

Jardueren artean, bereziki, nabarmentzen da etorkizuneko globalei buruzko ikerketa, hau da, gizadiak lantzen dituen erronkak. Ikerketa hori etorkizunaren egoerari buruzko urteko txosten batean islatzen da. Txosten horretan, etengabe aztertzen dira 15 erronka, eta urtero sortzen diren erronka horien egoerari ("etorkizunaren egoera") buruzko txosten batera eramaten da automatikoki. Erronkak Sofi Indizearen bidez neurtzen dira, eta urtero adierazten du zertan ari garen hobetzen eta zertan ari garen okertzen oro har. 15 erronka horietako batek lotura zuzena du aberastasunaren banaketarekin, eta hau aipatzen du: "Nola susta daitezke merkatuko ekonomia etikoak aberatsen eta pobreen arteko aldea murrizten laguntzeko?".

2. Zergatik dira arazo aberastasun-metaketa eta ondorioz sortzen duen desberdintasuna?

2015ean, Millennium proiektuak ikerketa global bati ekin zion, zehazki, lanaren eta teknologiaren etorkizunari buruz. Prospektiker, Delphi globalean parte hartzeaz eta horretan laguntzeaz gain, ikerketa hau Euskadiko esparrura eramaten ari da, emaitza globalek kasu zehatzean lanaren etorkizunean izango dituzten ondorioak ezagutzeko.

Badirudi gero eta kezka handiagoa dagoela giza kontroletik kanpoko adimen artifizialaren arriskuari buruz eta, nazioarteko ikerketa eta aditu ugari kontuan hartuta, badirudi benetako aukera dagoela superadimen mota hori sortzeko 2040-2050 urte bitartean. Bestalde, eta hori eszenatoki bat bada ere, egia da

adimen artifiziala eta etorkizuneko beste teknologia batzuek (biologia sintetikoa, nanoteknologia, konputazio kuantikoa, 3D 4D inprimaketa, gauzen Internet, robotika eta ezagutzen ez ditugun beste teknologia batzuk, baita horien arteko sinergiak ere) funtsezko ondorioak izango dituztela 2050eko lanaren, ekonomiaren eta gizartearen izaeran.

Puntu honetan, nazioarteko adituak eta azterlanak ia modu uniformean banatuta daude, etorkizuneko teknologiak sortuko direnak baino lanpostu gehiago ordezkatuko ote dituen. Hala ere, 10 urtetan bakarrik ikusi dugu:

- Aberastasunaren kontzentrazioa gero eta handiagoa izatea.
- Diru-sarreraren arteko aldeak gero eta handiagoak izateko eskubidea.
- Hazkunde ekonomikoa, enplegurik sortu gabe.
- Oro har, kapitaleko eta teknologiako inbertsioaren itzulera langileak kontratatzea baino hobea izatea.

Ildo horretan, badirudi etorkizuneko teknologiek giza lanaren zati handi bat ordezka dezaketela eta epe luzerako egiturazko langabezia etorkizuneko eszenatoki izan daitekeela. Bestalde, batzuek teknologiaren arriskuei buruz ohartarazten duten bitartean, beste aditu batzuentzat aurrerapen teknologiko handiago horrek lan-aukera berriak ekar litzake, baita sormenaren mundu berpizkundea ere, pertsonak bizitzeko lan egin beharretik askatzen diren heinean.

3. Zein dira planteatutako irtenbideak?

2050erako langabezia teknologikoari heltzeko hartu beharreko estrategiei eta politikiei dagokienez, azterlan globalaren emaitzek lehentasunezko ikuspegia adierazten dute adimen eta berrikuntza politiketan, prestakuntza publikoan eta zientzia maila guztietan sartzean eta talentua atxikitzearen edo erakartzearen aldeko apustuan. Talde honetan nabarmentzen da, halaber, munduko adituek garrantzi handia ematen diotela gizarte ongizateko sistemak finkatzeari, oinarritzko errenta egoera nazionalen arabera ziurtatzeko.

Beste estrategia batzuk gobernuek enpresa teknologikoetan eta laguntza-politika publikoak finantzatzeko teknologia berriek sortutako aberastasuna zergapetzera bideratutako politiketan inbertitzeko politikekin lotuta egongo lirateke.

Azkenik, pobreziari amaiera emateko, desberdintasuna murrizteko eta langabezia teknologikoari heltzeko gutxieneko diru-sarrera bermatuaren

garrantziari dagokionez, kontsultatutako pertsona gehienek apustua horixe izan beharko litzateke. Nazioarteko adituen % 60k uste du guztiz beharrezkoa edo oso garrantzitsua dela, eta beste % 20k lagundu dezakela.